

РОЗДІЛ III. ПРОБЛЕМИ ПЕДАГОГІКИ ВИЩОЇ ШКОЛИ

УДК 378.147.091.31-051: 004

Ірина Бойко

Донбаський державний педагогічний університет

ORCID ID 0000-0001-8393-253X

DOI 10.24139/2312-5993/2021.02/160-169

ВІРТУАЛЬНИЙ ОСВІТНІЙ КОВОРКІНГ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ

У статті подано обґрунтування віртуального освітнього коворкінгу у професійній підготовці майбутніх викладачів. Представлено теоретичний аналіз праць відомих науковців, розглянуто поняття «коворкінг», «освітній коворкінг», «віртуальний освітній коворкінг». Доведено значущість віртуального освітнього коворкінгу в професійній підготовці майбутніх викладачів закладів вищої освіти. Розроблено та запропоновано авторську модель віртуального освітнього коворкінгу з чітко визначеними функціональними зонами та їх інтерактивними можливостями як додаткове середовище для реалізації освітньої програми у формуванні нових професійних навичок майбутніх викладачів.

Ключові слова: коворкінг, освітній коворкінг, освітнє середовище, віртуальний освітній коворкінг, додаткове віртуальне середовище, професійна підготовка майбутніх викладачів ЗВО, віртуальний освітній коворкінг як педагогічна технологія.

Постановка проблеми. Реформування вищої освіти, її переорієнтація на європейські стандарти та цінності висуває особливі вимоги до підготовки майбутніх фахівців. Відповідно до Закону України «Про вищу освіту» (2014) передбачено модернізацію професійної підготовки викладачів закладів вищої освіти (далі – ЗВО), здатних швидко адаптуватися до новітніх концепцій розвитку професіоналізму та підвищення якості викладацької діяльності, спроможних розширювати власні межі володіння науково обґрунтованими інноваційними педагогічними та інформаційними технологіями.

Актуальність зазначеної проблеми засвідчено в освітніх законодавчих та нормативно-правових документах, зокрема в Законах України – «Про вищу освіту» (2014); «Про освіту» (2017); проектах – «Концепція розвитку освіти України на період 2015-2025 років» (2014), «Дорожня карта освітньої реформи (2015 – 2025)» (2015), «Стратегія сталого розвитку України до 2030 року» (2017), «Стратегія розвитку вищої освіти України на 2021-2031 роки» (2020); Державна цільова програма «Сто відсотків» (2011); Національний проект «Відкритий світ» (2012); Концепція «Нова українська школа» (2016); «Концепція розвитку педагогічної освіти» (2018) та інші.

Спираючись на міжнародні освітні документи («Болонська декларація» (1999); «Копенгагенська декларація» (2002); «Брюгське комюніке» (2010);

«Міжнародна стандартна класифікація освіти» (МСКО – 2011)) можна стверджувати, що поява нових сфер діяльності людини, динамічність сучасного світу, різновекторність демографічних тенденцій і розвиток технічного прогресу, потребує зміни пріоритетів у вимогах до компетентностей майбутніх професіоналів. У зв'язку з цим перед вищою педагогічною школою України стоїть завдання підготовки конкурентоспроможних фахівців на світовому ринку праці, які поєднують глибокі фундаментальні теоретичні знання та практичну підготовку, зі сформованими загальними (універсальними, ключовими тощо) компетентностями (Сипченко та ін., 2019, с. 182). Отже, швидкі зміни, що відбуваються в суспільстві, технологіях, знаннях, вимагають від фахівців здатності до пристосування, опанування нових навичок, професій та креативності.

Здобутки вчених у галузі 011 «Освітні педагогічні науки» дають фундаментальну основу для розробки та втілення в освітній процес ЗВО нових педагогічних технологій для формування і вдосконалення професійних компетентностей та набуття нових гнучких навичок.

Розвиток сучасного суспільства в умовах інформатизації, упровадження реформ у сфері освіти вимагають від викладачів нових функціональних ролей: коуч, ментор, модератор, тьютор, едвайзер, едукатор, фасилітатор, що дозволяє визначити нові орієнтири у формуванні професійних навичок. Так, карантинні обмеження в країні змусили шукати нові освітні середовища для втілення освітніх програм на всіх рівнях освіти, у тому числі і в підготовці майбутніх викладачів ЗВО.

Сучасні освітні умови кординально змінили освітнє середовище. Це стосується не тільки результатів навчання, а й способів організації самого освітнього середовища, що виступає ефективною умовою в підготовці кваліфікованих кадрів. За таких обставин віртуальний простір став додатковим середовищем для успішної безперервної організації освітнього процесу. Вищезазначене дозволяє припустити, що віртуальний простір, а саме віртуальний освітній коворкінг (далі – ВОК) можна застосовувати як додатковий освітній простір у професійній підготовці майбутніх викладачів в умовах закладу вищої освіти.

Аналіз актуальних досліджень. Проблемі професійної підготовки майбутніх викладачів присвячено праці: А. Богуш, Н. Бібік, І. Зязюн, М. Васильєва, О. Ляшенко, Н. Нічкало, О. Сипченко, С. Сисоєва, О. Пометун та ін.

Питання інновацій в освіті досліджували як зарубіжні (А. Дуглас, П. Зеус, Д. Лі, Дж. Уїтмор, Г. Шаклок та ін.), так і українські науковці (І. Дичківська, М. Козяр, І. Підласий, О. Романовський, С. Сгадов та ін.).

Теоретичне та практичне обґрунтування коворкінгу, зокрема освітнього, представлено: Н. Гонтаровською, В. Давидовим, С. Дерябо, В.Желановою, А. Дятленко, М. Ілляховою, В. Кабрал, В. Козиревим, Я.Корчак, В. Лебедєвою, Дж. Ло, Т. Менг, В. Орловим, В. Пановим, К.Приходченко, В. Рубцовим, В. Слободчиковим, Е. Халмурзаєвою, В.Ясвіним, F. Curaoğlu, D. Demirbaş, A. Gandini, Anil K. Gupta, I. Kojo, O.Obdalova, S. Nenonen, R. Simpson та ін.

Мета статті передбачає теоретичне обґрунтування віртуального освітнього коворкінгу як важливого інструменту в професійній підготовці майбутніх викладачів та розробку моделі віртуального освітнього коворкінгу з чітко визначеними функціональними зонами та їх інтерактивними можливостями.

Визначення методики дослідження. Для проведення дослідження було використано комплекс методів, серед яких аналіз, синтез, порівняння, узагальнення для вивчення наукової літератури й державних нормативно-правових документів, для порівняння позицій учених щодо змісту понять «коворкінг», «освітній коворкінг» та моделювання для розробки моделі віртуального освітнього коворкінгу.

Виклад основного матеріалу. Термін «коворкінг» уперше використано гейм-дизайнером Бернаром Ковеном у 1999 році. Однак, історія появи коворкінг просторів почалася тільки в 2005 році, коли відомим американським програмістом Бредом Ньюбергом було реалізовано модель коворкінгу як самостійно функціональної організації. Зазначимо, що вже до кінця десятиліття коворкінги поширилися по всьому світу, як новий напрям у проектуванні соціально-професійних організацій, які позиціонували себе формальним організаціям професійної діяльності офісного типу (Бойко, 2021, с. 625-627).

Сама дефініція поняття коворкінг може трактуватися по-різному: 1) коворкінг – це підхід до організації людей, що працюють у спільному просторі, займаючись різними видами діяльності; 2) коворкінг – це і є простір, офіс або інше подібне місце. Коворкінг може стати концентратом інноваційного розвитку ЗВО, де формується творче міждисциплінарне середовище співпраці, під час розробки якої «необхідно відмовитися від ідеї контролю, надаючи реальності більше простору, можливостей, часу» (Бойко, 2021, с. 625-627).

Певний інтерес у даному випадку становить розгляд коворкінгу через концепт простору (Cardevila, 2016; Gandini, 2015), тому слушною буде думка Дж. Ло, згідно з якою є три типи просторів, у межах яких може

існувати об'єкт. Це семіотичний (або мережевий) простір, географічний (або евклідовий) простір і простір потоків.

Однак, слід зазначити, що уявлення коворкінгу, як простору, більшою мірою властиво для зарубіжних авторів: К. Anil, A. Gupta, D. Jones, C. Spinuzzi та інші. Деякі вчені зацікавилися коворкінгом у контексті його вивчення як нової форми публічного міського простору (так зване «третє місце») і особливостей комунікативних практик його учасників (Квят, 2014).

Розмірковуючи про питання співвідношення матеріального й віртуального елементів простору, слід згадати про теорію, яка активно займається дослідженням гібридності сучасного світу, а саме про акторно-мережеву теорію (Actor Network Theory). Дана теорія вказує на те, що будь-який об'єкт можна представити у вигляді гетерогенної мережі відносин. У виробництві відносин беруть участь як суб'єкти, так і об'єкти, які однаковою мірою є діючими акторами. Аргумент акторно-мережевої теорії є таким, що об'єкт залишається об'єктом до тих пір, поки відносини між ним і пов'язаними з ним об'єктами стійкі та все зберігається на своїх місцях (Lo, 2006, с. 30-43).

Доречно вказати, що коворкінг, як об'єкт, існує, поки відносини між елементами, які його утворюють, зберігаються. Дж. Ло називає основні елементи об'єкту, які дозволяють йому зберігати цілісність у просторі, «ядром стійких відносин» (Lo, 2006, с. 30-43).

У педагогіці поняття «освітній коворкінг» є відносно новим. Так, на думку вчених, освітній коворкінг є новою формою організації інноваційної діяльності педагогів і технологією її практичної реалізації в умовах додаткової професійної освіти (Ігнат'єва та Тулупова, 2016). Л. Єрмакова та Д. Суховський визначають коворкінг як формат професійної співорганізації викладачів, здобувачів, експертів та інноваційну педагогічну платформу освітнього простору, що спеціалізується на проєктно-мережевому і науково-сервісному супроводі інноваційного розвитку освітніх організацій. Дослідники Є. Врубльовська, Л. Логінова, М. Нікітаєва описують модель освітнього простору коворкінгу, орієнтовану на соціальну взаємодію і навчання людей із різною зайнятістю та різного віку. У зазначених працях освітній коворкінг визначається як новий формат електронного середовища для сфери освіти (Ігнат'єва, 2016, с. 139-157).

У наукових та нормативних джерелах пріоритетних напрямів державної політики в галузі освіти вказано, що опанування віртуального коворкінгу є однією з ключових навичок і компетенцій 21 століття (Єрмак, 2019, с. 107-115).

Слушною є думка науковців, які вважають важливим, у майбутньому, провести дослідження, спрямовані на розробку інструментів та механізмів роботи віртуальних інноваційних коворкінг-центрів (Краус та ін., 2018).

Вивчення досліджень присвячених проблемі коворкінгу дають можливість стверджувати, що освітній коворкінг є гібридною формою додаткового віртуального середовища для спільної праці, навчання та обміну досвідом, при цьому всі процеси є рівноправними.

Оскільки освіта в новому інформаційному (когнітивному) форматі є не тільки засобом засвоєння знань і вмінь, але й способом залучення особистості в процес вироблення нових знань, удосконалення процесів обробки інформації та комунікативних стратегій обміну інформацією, сучасна вища освіта потребує релевантності нових цілей і завдань, нових технологій в організації навчального процесу (Simpson and Obdalova, 2014, с. 104-111; Вікуліна та Обдалова, 2017, с. 171-189). У зв'язку з цим особливої актуальності набуває розробка нових технологій навчання у ЗВО.

У розвідках відомих науковців «освітній коворкінг» є «принципово новою формою організації інноваційної діяльності педагогів» і як нове середовище освітньої сфери (Любченко та ін., 2018; Ігнат'єва, 2016; Маясова, 2018). У науковій педагогічній літературі коворкінг визначають як педагогічну технологію (Ігнат'єва та Тулупова, 2016; Благірева, 2018).

Слід наголосити, що педагогічна технологія – це модель спільної діяльності викладача (викладачів) і здобувача (здобувачів), спрямована на досягнення цілей навчання і розвитку особистості обох суб'єктів освіти (Коряковцева та ін., 2018). Б. Жигальов, К. Безукладніков та Б. Крузе розуміють під освітньою (методичною) технологією систему функціонування всіх компонентів освітнього процесу, побудовану на науковій основі (Жигальов та ін., 2017). Відмінними рисами педагогічної технології є особистісно орієнтована, розвивальна й діяльнісна спрямованість, інтерактивність навчального процесу, свідомість навчальної та пізнавальної діяльності, актуалізація особистісного потенціалу, забезпечення сприятливого психологічного клімату, надання всім учасникам навчального процесу суб'єктної позиції і наявність запланованого результату (Жигальов та ін., 2017; Маясова та ін., 2018). Проектування віртуального освітнього коворкінгу як педагогічної технології пов'язано зі створенням моделі спільної навчальної та педагогічної діяльності, що передбачає створення сприятливих умов для суб'єктів навчального процесу та їх ефективної діяльності.

Віртуальний освітній коворкінг як педагогічна технологія включає в себе систему функціонування всіх компонентів освітнього процесу (мета,

завдання, зміст, засоби, методи і форми взаємодії педагогів і здобувачів, педагогічні умови та результати), та перетворює діяльність усіх суб'єктів освітнього процесу з навчання в освоєння способів обміну досвідом, ідеями, професійними навичками та дає можливість формуванню комунікативної компетентності за рахунок практичного застосування.

У віртуальному освітньому коворкінгу реалізується низка взаємопов'язаних принципів:

- професійної спрямованості та інтегративності;
- комунікативної спрямованості;
- когнітивної спрямованості;
- опори на особистісно орієнтований підхід;
- проблемності змісту навчання.

З вищезазначеного можна зробити висновок, що віртуальний освітній коворкінг – це додаткове освітнє середовище, адаптоване під різні режими роботи для безперервного навчання, обміну досвідом, ідеями, а також сприяє формуванню й удосконаленню професійних компетентностей та нових гнучких навичок.

Грунтовний аналіз наукових праць дозволяє нам визначити віртуальний освітній коворкінг як освітній простір викладача та здобувачів, віртуального «класу», віртуальної «аудиторії», додаткового освітнього простору, адаптованого під різні режими роботи, упорядкованими соціальними відносинами, зі своєю культурою, мікрокліматом для освіти, обміну досвідом та ідеями, місце зародження стартапів.

У ході дослідження нами розроблено та запропоновано авторську модель віртуального освітнього коворкінгу (див. рис. 1), у якій виділено 6 основних зон (середовища), кожна з яких має свою функціональність та інтерактивність.

Вхідна зона дозволяє учасникам освітнього процесу зареєструватися, ознайомитися з правилами користування ВОК. У цьому секторі проводиться анкетування для виявлення цілей і тем з метою формування спільнот та надається доступ до всіх інших зон.

Наступна зона – зона інтерактивних подій та оголошень передбачає СМС інформування про різні заходи: проведення конференцій, зборів, тренінгів, воркшопів, консультацій та ін. Ця зона має зворотній зв'язок, що дозволяє бронювання «гарячих столів» (або бронювання мобільного робочого місця), створення одноразового єдиного середовища для проведення в них інтерактивних заходів.

Рис. 1. Модель віртуального освітнього коворкінгу

Зона відпочинку та спілкування (кава-брейк) має чат для спілкування, що дозволяє виявляти спільні інтереси, цілі, наукові теми, стимулює для подальшої сумісної роботи в розробці спільних проєктів та ін.

Зона освіти та мистецтва – це зона особистого простору, індивідуальна траєкторія, внутрішнє середовище для самостійної роботи, саморозвитку та набуття індивідуальних здібностей, професійних навичок та компетентностей, яка має набір інструментів для реалізації та втілення «результатів навчання».

Бізнес-зона дозволяє втілити «модель потрійної спіралі», а саме запропонувати спільну роботу зі стейкхолдерами, абітурієнтами та нетворкінг.

Зона суспільної роботи – це інтерактивне освітнє середовище, «середовище спільної діяльності», з упорядкованими соціальними відносинами, зі своєю культурою, мікрокліматом для освіти, обміну досвідом та ідеями, яке передбачає спільну роботу всіх учасників освітнього процесу.

Віртуальний освітній коворкінг дозволяє реалізацію внутрішньо- та зовнішньосистемної комунікації, координацію комунікативно-педагогічних дій, фіксування й коригування навчальних результатів, що на думку Т.Григоренко, є необхідною складовою в наукових розвідках (Григоренко, 2020, с. 44-55).

Висновки та перспективи подальших наукових розвідок. У ході дослідження представлено обґрунтування віртуального освітнього коворкінгу

та схарактеризовано його як важливий інструмент у професійній підготовці майбутніх викладачів. Теоретичний аналіз праць дозволив визначити віртуальний освітній коворкінг як нову форму організації інноваційної діяльності педагогів, педагогічну технологію, додаткове освітнє середовище, адаптоване під різні режими роботи для безперервного навчання, обміну досвідом та ідеями, яке потребує чіткого визначення його місця в системі професійної підготовки майбутніх викладачів у ЗВО. Розроблено та обґрунтовано авторську модель віртуального освітнього коворкінгу з чітко визначеними функціональними зонами та їх інтерактивними можливостями. Перспективи подальших наукових розвідок убачаємо в упровадженні віртуального освітнього коворкінгу в освітній процес професійної підготовки магістрів освітніх, педагогічних наук в умовах закладу вищої освіти.

ЛІТЕРАТУРА

- Благірева, І. Я. (2018). Навчання школярів основам проектної діяльності на основі технології медіа-коворкінгу. *Вітчизняна і зарубіжна педагогіка*, 3 (51), 161-170 (Blagireva, I. (2018). Teaching students the basics of project activities based on media coworking technology. *Domestic and foreign pedagogy*, 3 (51), 161-170).
- Бойко, І. В. (2021). Освітній коворкінг у професійній підготовці магістрів освітніх, педагогічних наук. *Міжнародна науково-практична конференція Берлін, Німеччина*, 625-627. (Boiko, I. (2021). Educational coworking in the professional training of masters of educational and pedagogical sciences. *International Scientific and Practical Conference Berlin, Germany*, 625-627).
- Вікуліна, М. А., Обдалова, О. А. (2017). Технології як спосіб реалізації цілей іншомовної освіти у вищій школі. *Мова і культура*, 38, 171-189 (Vikulina, M., Obdalova, O. (2017). Technologies as a way of realizing the goals of foreign language education in higher education. *Language and Culture*, 38, 171-189).
- Григоренко, Т. В. (2020). Проектування моделі освітньо-комунікативного середовища професійної підготовки учителів-філологів ЗВО. *Науковий журнал Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка*, 7, 44-55 (Hryhorenko, T. (2020). Designing a model of educational and communicative environment of professional training of teachers-philologists of HEI. *Scientific Journal of Sumy State Pedagogical University named after A.S. Makarenko*, 7, 44-55).
- Єрмак, Т. М. (2019). Розвиток в учнів навичок XXI століття. *Міжнародна науково-практична конференція, Вашингтон*, 107-115 (Yermak, T. (2019). Development of students' skills in the XXI century. *International Scientific and Practical Conference, Washington*, 107-115).
- Жигальов, Б. А., Безукладніков, К. Е., Крузе, Б. О. (2017). Технології критеріального оцінювання та рефлексії як спосіб підвищення мотивації при оволодінні іноземною мовою в школі і вузі. *Мова і культура*, 37, 153-165 (Zhigalev, B., Bezukladnikov, K., Kruze, B. (2017). Technologies of criterion assessment and reflection as a way to increase motivation in mastering a foreign language at school and university. *Language and Culture*, 37, 153-165).
- Ігнат'єва, Г. О., Тулупова, О. В. (2016). Освітній коворкінг як новий формат організації освітнього простору додаткової професійної освіти. *Освіта і наука*, 5 (134), 139-154 (Ihnatieva, H., Tulupova, O. (2016). Educational coworking as a new format for organizing the educational space of additional professional education. *Education and Science*, 5 (134), 139-154).

- Квят, О. Г. (2014). Кафе без їжі, фастфуд як медіа, тимчасовий парк: поствіртуальність і місто. *Соціологія і соціальні технології*, 3 (23), 126-136 (Kviat, A. (2014). Cafe without food, fast food as a media, a temporary park: post-virtual and the city. *Philosophy. Sociology and Social Technologies*, 3 (23), 126-136).
- Корьяковцева, Н. Ф., Гальськова, Н. Д., Гусейнова, І. А. (2018). *Сучасна лінгвістична освіта: перспективи розвитку*, 148. (Koriakovtseva, N., Halskova, N., Huseinova, I. (2018). *Modern linguistic education: prospects for development*, 148).
- Краус, Н. М., Краус, К. М., Криворучко, О. С. (2018). Віртуальна реальність національного інформаційно-інноваційного простору. *Наукове фахове видання Мукачевського державного університету*, 14, 22-35 (Kraus, N., Kraus, M., Krivoruchko, O. (2018). Virtual reality of the national information and innovation space. *Scientific professional publication of Mukachevo State University*, 14, 22-35).
- Любченко, О. А., Ганічева, А. М., Каїтов, О. П. (2018). До питання розробки коворкінгового середовища в сучасному вузі. *Педагогіка. Психологія. Соціокінетика*, 3, 134-138 (Liubchenko, O., Hanicheva, A., Kaitov, A. (2018). On the development of a coworking environment in a modern university. *Pedagogy. Psychology. Sociokinetics*, 3, 134-138).
- Маясова, Т. В., Лекомцева, А. О., Федяніна, С. П. (2018). Перспектива реалізації коворкінгу в дистанційному навчанні на прикладі системи додаткової освіти дітей. *Високі технології*, 7, 204-208 (Maiasova, T., Lekomtseva, A., Fedyanina, S. (2018). Prospects for the implementation of coworking in distance learning on the example of the system of additional education of children. *High Technology*, 7, 204-208).
- Обдалова, О. А. (2014). *Иноязычное образование в XXI веке в контексте социокультурных и педагогических инноваций*. Томск (Obdalova, O. (2014). *Foreign language education in the 21st century in the context of sociocultural and pedagogical innovations*. Tomsk).
- Сипченко, О. М., Черкашина, Л. А., Гарань, Н. С. (2019). Формування загальних компетентностей майбутніх викладачів засобами інноваційних технологій в освітньому середовищі ЗВО. *Професіоналізм педагога в умовах освітніх інновацій*, 180-195 (Sypchenko, O., Cherkashyna, L., Haran, N. (2019). Developing future lecturers' general competences by means of innovative technologies in the educational environment of HEI. *Professionalism of the teacher in the context of educational innovations*, 180-195).
- Хусяїнов, Т. М. (2015). Коворкінг-центр в просторі сучасного міста. *Урбаністика*, 4, 14-21 (Khusyanov, T. (2015). Coworking center in the space of a modern city. *Urbanism*, 4, 14-21).
- Capdevila, I. (2016). *Knowledge dynamics in localized communities: Coworking spaces as microclusters*. Retrieved from: <http://www.academia.edu/9727887/Knowledge>.
- Gandini A. (2015), The rise of coworking spaces: A literature review. *Ephemera: Theory & Politics in Organization*, 1, 193-205.
- Gupta, A. (2009). *The co-working space concept*. Leforestier: CINE Term project Anne.
- Lo, J. (2006). Objects and Spaces. *Sotsiologicheskoe obozrenie*, 1, 30-43.
- Simpson, R., Obdalova, O. (2014). New technologies in higher education – ICT skills or digital literacy? *Procedia – Social and Behavioral Sciences*, 104-111.

РЕЗЮМЕ

Бойко Ирина. Виртуальный образовательный коворкинг в профессиональной подготовке будущих преподавателей.

В статье представлено обоснование виртуального образовательного коворкинга в профессиональной подготовке будущих преподавателей. Подан

теоретический анализ работ известных ученых, рассмотрены понятия «коворкинг», «образовательный коворкинг», «виртуальный образовательный коворкинг». Доказана значимость виртуального образовательного коворкинга в профессиональной подготовке будущих преподавателей высших учебных заведений. Рассмотрена и предложена авторская модель виртуального образовательного коворкинга с четко определенными функциональными зонами и их интерактивными возможностями как дополнительная среда для реализации образовательной программы в формировании новых профессиональных навыков будущих преподавателей.

Ключевые слова: *коворкинг, образовательный коворкинг, образовательная среда, виртуальный образовательный коворкинг, дополнительная виртуальная среда, профессиональная подготовка будущих преподавателей высших учебных заведений, виртуальный образовательный коворкинг как педагогическая технология.*

SUMMARY

Boiko Iryna. Virtual educational coworking in the professional training of future teachers.

The article analyzes the research carried out in the framework of educational coworking. The importance of virtual educational coworking in the professional training of future teachers of higher education institutions is substantiated. The author's model of virtual educational coworking with clearly defined functional areas and their interactive capabilities is considered and proposed as an additional environment for the implementation of the educational program in the formation of new professional skills of future teachers. A proposal for the introduction of virtual educational coworking in the professional training of future teachers is proposed.

Modern educational conditions are radically changing the educational environment. The changes concern not only the learning outcomes, but also the ways of organizing the educational environment itself, which is an effective condition in the training of qualified personnel.

Virtual space has become an additional environment for the successful implementation of the educational process, which allowed us to conclude that virtual space (namely virtual educational coworking) can be used as additional educational space in the training of future teachers in higher education institutions.

The purpose of the article is to present the theoretical substantiation of virtual educational coworking as an important tool in the professional training of future teachers; to offer the author's vision of the model of virtual educational coworking with clearly defined functional areas and their interactive capabilities; to make a proposal for introduction of virtual educational coworking in the training of future teachers.

The analyzed research in the framework of educational coworking proved the effectiveness of the model of virtual coworking as a pedagogical technology, additional educational environment adapted to different modes of work for lifelong learning, exchange of experiences, ideas and formation and improvement of professional competencies and new flexible skills.

It is concluded that further developments require a clear definition of the place of virtual educational coworking in the system of professional training of future teachers in higher education institutions.

Key words: *coworking, educational coworking, educational environment, virtual educational coworking, additional virtual environment, professional training of future teachers of HEI, virtual educational coworking as pedagogical technology.*